

KUTSU!

Lähde mukaan kiertotalousjuhlaan!

Professori Satu Teerikangas & tutkijatiimit

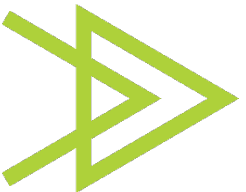
Turun yliopiston kauppakorkeakoulu

CICAT ➤ 2025

Kutsu Sinulle kiertotalousmurroksen vauhdittamiseen

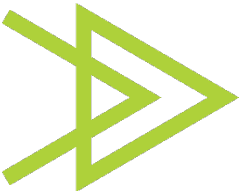
- Ripeää siirtymää lineaaritaloudesta kestävään kiertotalouteen tarvitaan, jotta saavutamme Hiilineutraali Suomi 2035- ja Euroopan Unionin Green Deal-tavoitteet ja mahdollistamme ekologisesti kestäväen huomisen
  - 2020-luvulla meillä ei ole enää aikaa ulkoistaa vastuuta kestävästä huomisesta - on toimittava viipymättä
- Mittavan, koko yhteiskuntaan vaikuttavan muutoksen onnistuminen vaatii toimijuutta yksilöiltä & organisaatioilta
- Toimijuus tarkoittaa, että sekä yksilöt että organisaatiot tekevät tietoisia, aktiivisia ja oma-aloitteisia tekoja kiertotaloussiirtymän edistämiseksi

Menetelmät

1. Tieteenaloja yhdistävä, vertaileva & integratiivinen **kirjallisuuskatsaus** kestävyystoimijuudesta
2. **Haastattelututkimus**
  1. Kevät 2020: 49 johtajaa kiertotalouden edelläkävijäyrityksistä
  2. Kesä 2019: 19 asiantuntijaa ministeriöistä, kaupungeista, keskusjärjestöistä ja tutkimus-, kehitys- ja tukiorganisaatioista

CICAT ➤ 2025

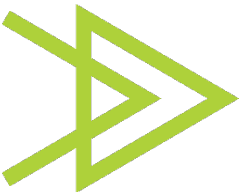

**Muutosjohtajuudella
vauhtia murrokseen!**

(1) Organisaatiot aktiivisina kiertotaloustoimijoina

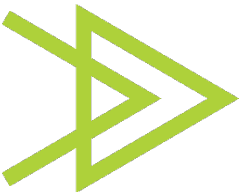
1. **Kansainväliset organisaatiot**, esim. YK ja Euroopan unioni
2. **Hallitus, eduskunta ja virkamiehet** - kansallinen strategia, lainsäädäntö ja verotus
3. **Kunnalliset päättäjät** - tiekarttojen kautta linjataan paikallista strategiatyötä ja toimenpideohjelmia
4. **Yritykset, järjestöt ja vapaaehtoisorganisaatiot** - organisaationsa toiminnan, liiketoimintamallien, ansaintalogiikan, sekä yhteistyökumppaniensa suhteen

(1) Organisaatiot aktiivisina kiertotaloustoimijoina

1. **Kansainväliset organisaatiot**, esim. YK ja Euroopan unioni
2. **Hallitus, eduskunta ja virkamiehet** - kansallinen strategia, lainsäädäntö ja verotus
3. **Kunnalliset päättäjät** - tiekarttojen kautta linjataan paikallista strategiatyötä ja toimenpideohjelmia
4. **Yritykset, järjestöt ja vapaaehtoisorganisaatiot** - organisaationsa toiminnan, liiketoimintamallien, ansaintalogiikan, sekä yhteistyökumppaniensa suhteen

- **Harva organisaatio on kiertotalouden edelläkävijä**
- Kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseksi **tarvitaan aktiivisempaa kiertotaloustoimijuutta**
- **Aktiivisuutta voi arvioida kysymällä** - miten kestävä kiertotalous näkyy organisaatiosi strategiassa, toiminnassa, kumppanuus- ja asiakassuhteissa, työpaikan arjen käytänteissä? Kuinka johdonmukaista on kiertotalouden vauhdittaminen organisaatiossasi?

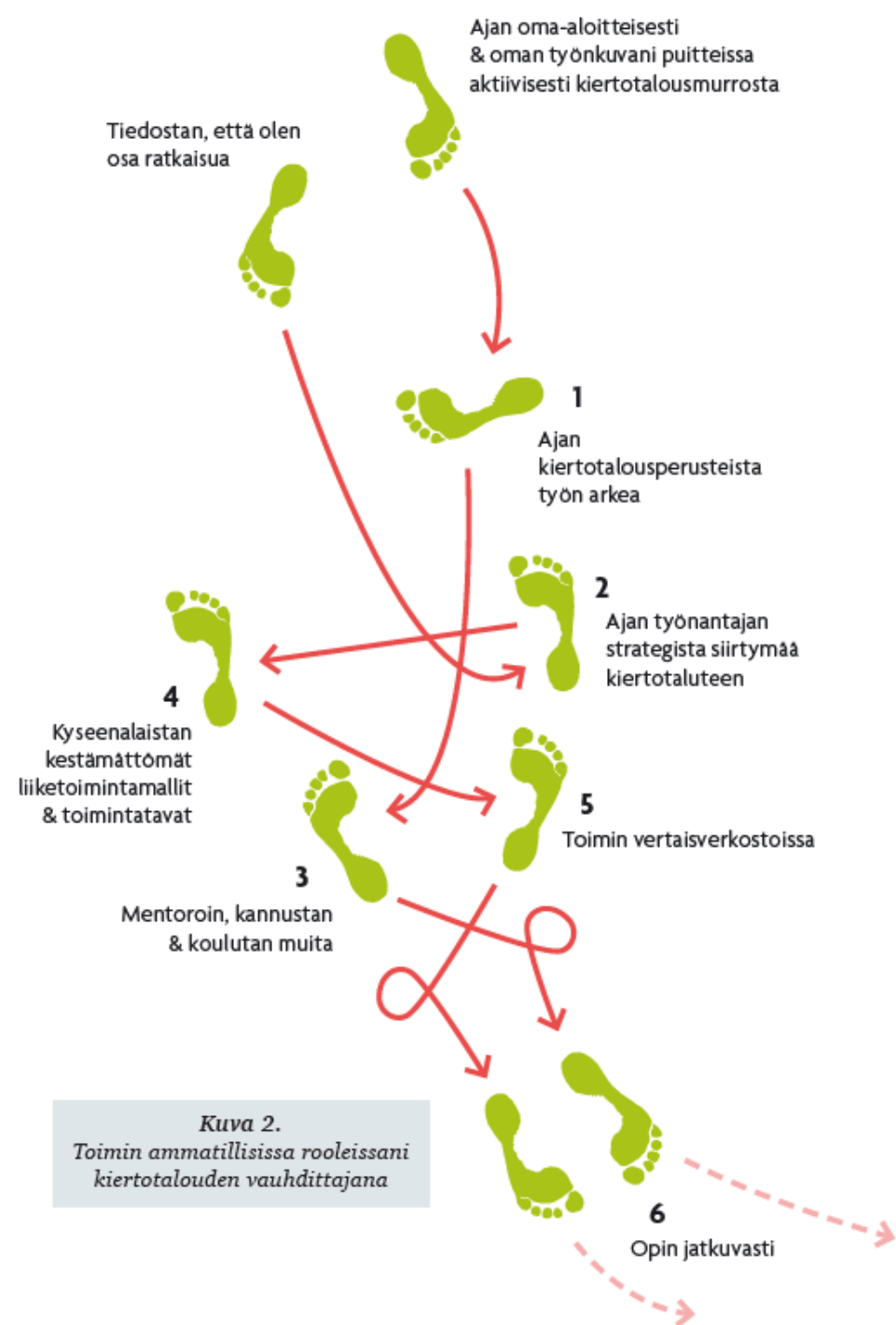
(2) Yksilöt aktiivisina kiertotaloustoimijoina

- Olemme yksilöinä kiertotaloustoimijoita samanaikaisesti **eri rooleissa**, mm. asukkaina, kuluttajina, ammattilaisina, harrastajina ja kansalaisina
    - Yksinkertaistaen, vaikutamme kiertotalousmurrokseen **(1) yksityisissä ja (2) ammatillisissa** rooleissamme.
  - Koska organisaatiot ja yhteiskunnat koostuvat yksilöistä, **kytkeytyvät** kiertotaloustoimijuuden tasot toisiinsa.
    - Systeminen muutos - muutokset yksilötasolla, organisaatioissa ja yhteiskunnassa ovat samanaikaisia ja tiiviisti kytkeytyneitä toisiinsa.
- Yksilön arjen ratkaisut vaikuttavat yhteiskuntatason kiertotalousmurrokseen ja päinvastoin.

Kuva 1.
Toimin yksityisrooleissani
kiertotalouden vauhdittajana

Toimin arjen roolimallina muille

Kuva 2.
Toimin ammatillisissa rooleissani
kiertotalouden vauhdittajana

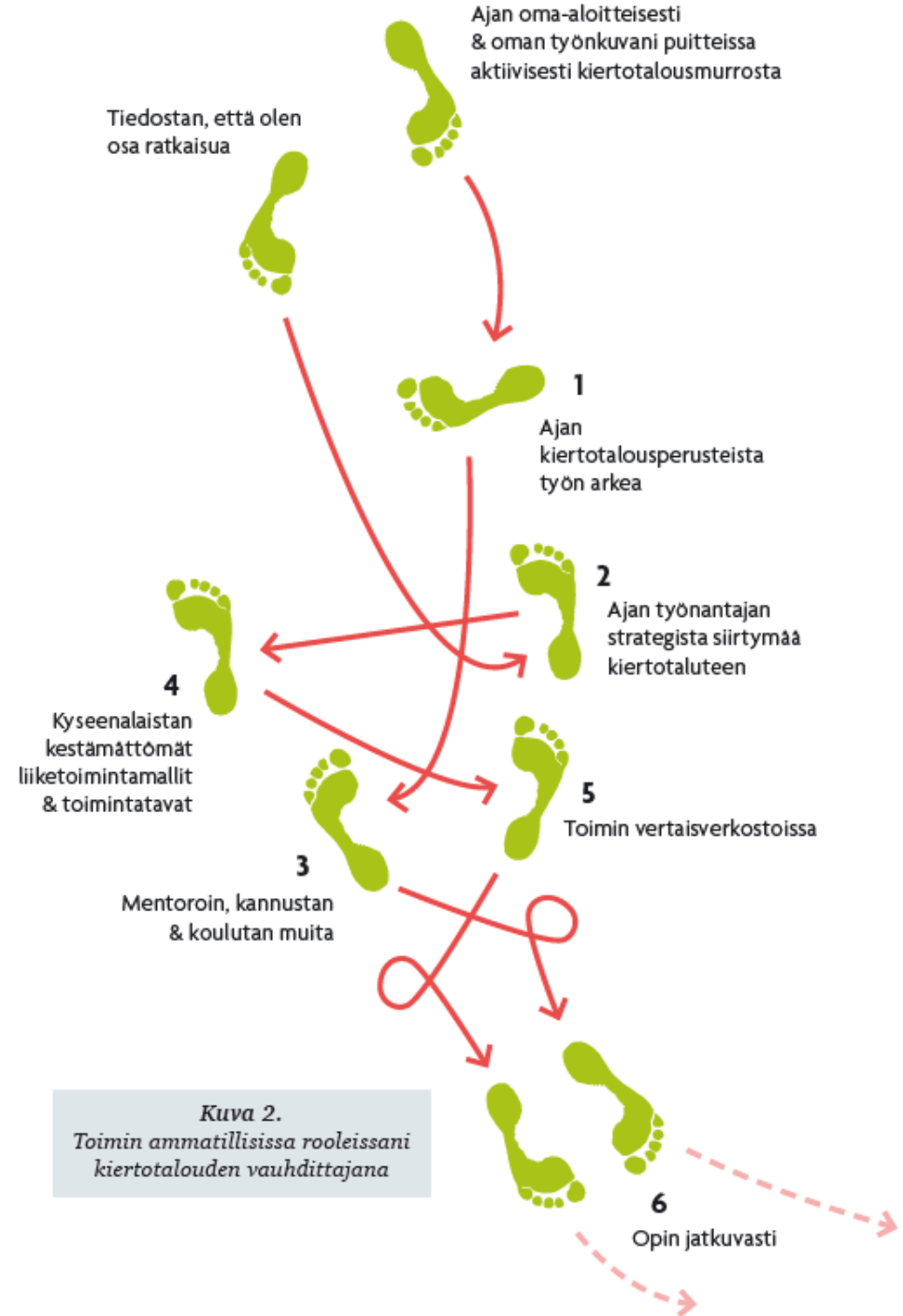

Kuva 1.
Toimin yksityisrooleissani kiertotalouden vauhdittajana

Nämä kaksi yksilön roolia ovat harvalla kuitenkaan kiertotaloustavoitteiden mukaisia, saati keskenään linjassa.

→ Kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan aktiivisempaa kiertotaloustoimijuutta.

→ Mikä on Sinun roolisi? Oletko valmis ottamaan seuraavan askeleen?

Kuva 2.
Toimin ammatillisissa rooleissani kiertotalouden vauhdittajana

Politiikkasuositukset toimijuuden vahvistamiseksi

1. Yritysten ja julkisen sektorin kiertotaloussiirtymän tukeminen

- **Lainsäädännön ja viranomaisten** tulee mahdollistaa kiertotalousperusteinen liiketoiminta ja helpottaa kiertotalousratkaisuja
- **Verotuksen** tulee kannustaa työntäjäorganisaatioita kiertotaloussiirtymään
- Kiertotalouspohjaiseen toimintaan tarvitaan **uusia työpaikkoja**
- **Työnantajien** tulee pyrkiä kiertotalouden kansainvälisiksi edelläkävijöiksi
- Valtiollisten suositusten tulee linjata, miten **työnantajaorganisaatiot** toimivat kiertotalouspohjaisesti
- **Rahoittajien ja sijoittajien** tulee tukea kiertotalousparadigman vauhdittamista
  - *Kiertotalouspohjainen liiketoiminta vaatii systeemistä ajattelua ja vastuullista johtajuutta*

2. Kiihdyttämön perustaminen kiertotalousmurroksen nopeuttamiseksi

- Murrosta vauhdittamaan tarvitaan kiertotalousasiantuntemuksen **risteyttämistä ja verkottumista** mahdollistava organisaatio, jolla on aktivoiva, avoin ja visionäärinen asenne

Politiikkasuositukset toimijuuden vahvistamiseksi

3. Kiertotalouden elämäntavan arkistaminen

- **Ministeriöiltä** tarvitaan suosituksia siihen, mitä yksityishenkilö voi tehdä kestävän kiertotalouden eteen asumis-, kuluttamis-, ja kierrätyspäätöksissään
- **Kuntien ja kaupunkien** tulee kannustaa kotitalouksia kiertotalousjuhlaan
- **Lainsäädännöllistä ohjausta** tarvitaan, jotta kestävän kiertotalouden mukainen elämä on luontevaa ja mutkatonta
- Verotuksellisia kannustimia tarvitaan, jotta kiertotalouden mukaiset valinnat ovat edullisia
→ *Näin kiertotalouden elämäntavasta tehdään arjen uusi normaali*

4. Elinikäinen koulutus aktiiviseen kestävyystoimijuuteen

- Ensimmäisen ja toisen asteen koulutuksen tulee kasvattaa **kiertotalouspohjaiseen elämäntapaan** vahvistaen aktiivista kestävyystoimijuutta
- Ammattiliittoja, työnantajajärjestöjä, ja korkeakouluja tarvitaan **vahvistamaan kiertotalousperusteista osaamista sekä aktiivista kestävyystoimijuutta**

Politiikkasuositukset toimijuuden vahvistamiseksi

5. Auttava puhelin kiertotalouden ratkaisuja hakeville

- Kansalaisten ja eri alojen asiantuntijoiden tietovajeita kattamaan tulee perustaa kiertotalouspuhelin vastaamaan tiedollisiin tarpeisiin

6. Houkutteleva viestiminen kiertotaloudesta

- Ministeriövetoinen onnistuneiden **kiertotaloustekojen kampanja** tekee arjen ja työn ratkaisut näkyviksi ja halutuiksi
- Kansalliset ja paikalliset **vuosipalkinnot** vahvistavat muutosta: ilmianna Suomen, alueesi, työnantajasi, kotisi positiivisin kiertotaloustekijä!
- Kansalaiset ja työnantajat viestivät valinnoistaan
→ *Yhdessä synnyttämme positiivisen leviämisen ilmiön - kiertotalousmurros tempaa mukaansa!*

**Tämä on kutsu Sinulle - tule mukaan
rakentamaan kestävän kiertotalouden
edelläkävijämaata!**

Kerro meille saavutuksistasi!

**#kestävääkiertotaloutta #luodaanratkaisuja
#vauhtiamuutokseen**

cicat2025.fi

CICAT ➤ 2025

Kiitos!

satu.teerikangas@utu.fi

040-706 5958

@satuteerikangas

Toimijuustiimi

KTT Tiina Onkila & KTT Marileena Mäkelä (JYU)

TKT Katariina Koistinen, TKT Antero Hirvensalo, Mira Valkjärvi, Larissa Niemi (TY)

Politiikkasuositustiimi

Prof. Hanna Lehtimäki (UEF), Sara Malve-Ahltroth (TUAMK), Jani Ikonen (kuvitus)